

א' סיון ה'תשע"ז 26.5.17

מגזין מס' 431

ערב שבת פרשת במדבר/ חג השבועות

קשר- שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייב כסנא

יציאת מצרים ברוחניות – חלק ב' התקדמות בהליכה לאחור

עיקר העבודה הנדרשת מן השואף לחירותו היא עבודת ה'אתכפיא' (חינוך האדם את עצמו בדרך כפייה וקבלת עול, כביטוי להתבטלותו מרצון לצווי החיים) - שענינה "לא בא לי... אבל אני הולך על הנכון". וכדוגמת המתקדם בהליכה לאחור לעבר מטרותיו: אף שפניו, לשון פנימיות (דהיינו תשוקותיו ורצונותיו שמצד מצבו הקודם ה'ילדותי'), מופנים ונמשכים בטבעם אל רגילותו המוכרת... בכל זאת, בפועל, אין הוא מתחשב בזה ובוחר לדבוק דוקא במעשים המקרבים אותו בהתמדה אל מבוקשו.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.
הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

חג-השבועות

זמן מתן תורתנו - היום בו בוטלה המחיצה בין שמים וארץ. ביום זה קיבל עם ישראל (לדורותיו) את תורת ה' שתכליתה "לעשות שלום" בין עליונים (פמליא של מעלה - רוחניות) ותחתונים (פמליא של מטה - גשמיות).

ערב החג

בערב חג השבועות יש להתבונן בענין הקדמת 'נעשה לנשמע' (היינו בענין החשיבות המכרעת של קיום התורה והמצוות בפועל ממש - דוקא הקיום המעשי הוא המבטא את התקשרות האדם העצמית שלמעלה מטעם ודעת), התבוננות מתאימה אשר תביא לידי פועל; ואף שיום זה הוא ערב יום טוב, שלעתים, כבערב שבת, ישנן 'מניעות' והתגברות של 'דינים', הרי ידועה תורת אדמו"ר מוהרי"צ: שבחג השבועות, ועל דרך זה בערב (אשר הוא מעין) חג השבועות, אין שליטה כל כך להצד שכנגד. אשר על כן זהו זמן המוכשר לעשות הכל לטובת לימוד התורה (לשון הוראה) והעבודה (עבודת התפילה וקיום המצוות בפועל).

ביום זה יש להוסיף בג' הקווין: תורה, עבודה וגמילות חסדים - הוספה מיוחדת באופן של "פתיחה חדשה". הרגילים בנתינת צדקה בכל יום - יתנו בערב חג גם בעד חג השבועות (כבכל ערב שבת קודש וערב יום טוב). מצוה להסתפר ולטבול לכבוד החג.

הדלקת הנרות

מדליקים נרות 'יום טוב' לפני כניסת חג השבועות (בזמן המצויין בטבלה שבסוף המגזין) ומברכים שתי ברכות (למנהגנו - אחר ההדלקה, כבשבת): "ברוך אתה

ה' אלוקינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו וצונו להדליק נר של יום טוב". וברכת 'שהחיינו' - "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה".

הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו עורר לפרסם המנהג שכל אשה ובת (מגיל 3, זמן תחילת החינוך) תדלקנה נרות שבת ויום טוב.

ערב חג השבועות

ממתינים לתפילת ערבית של חג עד לאחר צאת הכוכבים, כדי לוודא כי הושלמו 49 ימי ספירת העומר, שנאמר "שבע שבתות (שבועות) תמימות תהינה".

החלטות טובות: "חג השבועות הוא זמן המוכשר לעשות הכול לטובת לימוד התורה והעבודה ביראת שמים, וכן להתעסק בתשובה בהנוגע לתורה באין מפריע משטן המקטרג, כדוגמת זמן התקיעות בראש השנה ויום הקדוש של צום הכיפורים" ('היום יום' ד' סיון).

תיקון ליל שבועות:

נהגו כל ישראל (הגברים) להישאר ערים בליל שבועות ולומר 'תיקון' כנדפס. מי שלא הספיק לסיימו בלילה, יסיימו ביום.

הכריז אדמו"ר מוהרש"ב: "יש תחת ידי כתב יד

שמבטיח את קיום ושמירת התורה והמצוות בעם ישראל לדורי דורות עד ביאת המשיח.

אכילת מאכלי חלב

בחג השבועות נוהגים לאכול מאכלי חלב, כנגד 'שתי הלחם' שהקריבו בחג בבית המקדש – כיכר לחלב, כיכר לבשר. טעם נוסף, משום שדברי תורה נמשלו לדבש וחלב. ועוד טעם, מפני שמיד לאחר קבלת התורה (שניתנה בשבת) אכלו בני ישראל רק מאכלי חלב, משום שלא הספיקו עדיין ללמוד דיני השחיטה והכשרות המפורטים בתורה שזה עתה קיבלו.

בשחרית אחר הקידוש נוהגים לברך על 'מזונות' ולאכול מאכלי חלב (אך לא גבינה קשה ביותר) ומברכים ברכה אחרונה. לאחר שממתינים שעה אחת, נוטלים ידים ומברכים על הפת ואוכלים סעודת יום טוב. סעודה זו כוללת בשר ויין – ככתוב לנאמר בתורה "ושמחת בחגך", והרי אמרו חז"ל "אין שמחה אלא בבשר ויין".

חיזוק תקנת שיעורי חת"ת

חג השבועות הוא זמן מסוגל לחיזוק תקנת אדמו"ר הריי"צ, הוא הלימוד היומי של שיעורי החת"ת (חומש, תהילים, תניא) השווים לכל נפש.

חומש: לימוד השיעור היומי בפרשת השבוע עם פירוש רש"י (ביום א' – עד 'שני', ביום ב' עד 'שלישי' וכו').

תהילים: אמירת השיעור היומי בספר תהילים כפי שנחלק לימי החודש (בסיום תפילת שחרית).

תניא: לימוד השיעור היומי בספר התניא כפי שנחלק לכל ימות השנה (נדפס בספרי התניא).

בשיחותיו מבאר הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו בהרחבה שייכותם של שיעורי חומש, תהילים ותניא לחג השבועות:

אדמו"ר האמצעי, וכתוב שם שהוא מבטיח למי שיהיה ניעור בליל שבועות כל הלילה, שיזכה לכתר תורה".

בוקר חג השבועות

באשמורת הבוקר, מעט לפני עלות השחר, נוהגים לטבול במקווה ארבע טבילות.

לאחר מכן, כשעלה השחר בוודאות, אין לומדים עד שמברכים ברכות התורה. נוטלים ידיים, ומברכים כל ברכות השחר: "על נטילת ידיים"; "אשר יצר"; "אלוקי נשמה"; הברכות הקצרות, "המעביר שינה" ו"ברכות התורה". טוב לישון מעט קודם תפילת שחרית, כדי שיהיה אפשר להתפלל בכוונה.

עשרת הדיברות

מאז קיבל עם ישראל לפני למעלה מ-3000 שנה את התורה על הר סיני ועד ימינו אלה, קוראים בחג השבועות מידי שנה בבתי הכנסת בשחרית מתוך ספר התורה את סיפור מעמד הר סיני וקבלת עשרת הדיברות. בשעת קריאת עשרת הדיברות עומדים כל הנוכחים על רגליהם ופניהם כנגד ספר התורה. ואמרו חז"ל כי שמיעת עשרת הדיברות בשבועות נחשבת לנו כאילו עומדים אנו מול הר סיני, כאיש אחד בלב אחד, ושומעים כבשעת מתן תורה את עשרת הדיברות מפי הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו.

הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו עורר לחזק את מנהג ישראל לכנס בבית הכנסת בחג השבועות את כולם: גברים, נשים, ילדים ואף טף, כדי שישמעו כולם את קריאת עשרת הדיברות. מובא במדרש כי לילדי ישראל מעמד מיוחד בחג השבועות, באשר בזכותם ניתנה התורה לעם ישראל.

במעמד הר סיני התחייבו בני ישראל על חינוך הילדים בדרכי התורה, באומרים: "בנינו ערבים בעדנו". דוקא חינוך הילדים בכל דור ודור ברוח 'ישראל סבא', הוא

שתורתו נתגלתה בהבנה והשגה בספר התניא - 'התורה שבכתב' (ספר היסוד) של שיטת חב"ד.

"אדמו"ר הריי"צ (הרבי הקודם) היה נוהג לברך לפני חג השבועות - "שנזכה לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות". "שמחה" - משום ששמירת התורה כרוכה בריבוי נסיונות, והשמחה נוסכת כוחות להתגבר על הקשיים. "פנימיות" - שקיום התורה והמצוות יהיה חדור ומואר בחיותן של רגשות הלב הפנימיים.

חומש - בחג השבועות ניתנה לנו תורת ה' על ידי משה רבנו.

תהילים - חג השבועות הוא יום ההולדת ויום ההסתלקות (הילולא) של דוד המלך נעים זמירות ישראל, מחבר ספר תהילים.

תניא - חג השבועות הוא יום הסתלקותו של מייסד תורת החסידות הכללית, הוא **בעל שם טוב** הקדוש,

לכבס את לבושי הנפש

ערב חג השבועות תקנ"ז אמר 'רבינו הזקן' (בעל התניא) תורה: **"וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם": "וקדשתם היום ומחר"** - זהו מלמעלה, אבל **"וכבסו שמלותם"** - זה צריך לעשות בכוחות עצמאיים. זה היה כל ה'תורה'. וביאר ה"צמח צדק": **"וקדשתם"** - נאמר למשה, ואתפשטותא דמשה (צדיקי האמת, יחידי סגולה) בכל דרא ודרא (שבכל דור ודור) - והם באפשרותם לקדש את היום והמחר; אך נוסף לזאת צריך **"וכבסו שמלותם"** - לבושי מחשבה דבור ומעשה, וזאת צריך לעשות (כל אחד ואחת מישראל) בכוחות עצמאיים.

(על פי 'היום יום' ה' סיון)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

היא ההתקשרות האמיצה לתורתם והדרכותיהם של ה"אתפשטותא דמשה (ש) בכל דרא ודרא" (התפשטותו של משה רבנו אשר בכל דור ודור).

ב. וכבסו שמלותם - אמנם בכך אין די. דרושה גם העבודה "לכבס" לבושי הנפש בדרך 'מלמטה למעלה'. מלאכת הניקוי והטיהור של מחשבותינו, דיבורינו ומעשינו בפועל ממש אינה יכולה להתבצע כי אם בעבודה בכוחות עצמנו, ובזה אין להסתמך אפילו על ה'משה' שבדור.

ההוראה הנלמדת מפסוק זה לכל הדורות, כהכנה לקראת קבלת התורה בעבודה הפנימית, כוללת בתוכה שני ענינים:

א. וקדשתם היום ומחר - היא פעולת הצדיקים שבכל דור ודור, המעוררים את העם לקדש עצמם בהווה ("היום") ולחזק אמונתם בביאת המשיח ("מחר"). מלאכתם זו של שלוחי ה' אלה ה'דומים לבוראם', להשפיע אלוקות בעולם - היא לגבינו בבחינת השפעה הבאה 'מלמעלה למטה'. והעבודה הנדרשת מאתנו בזה

הסיפור השבועי

'אקדמות' בתופת

נגה עליהן. זקנו הקצר ופאותיו מסודרים, וברוחב לב ובשמחה הוא מזמין את הציבור ל'בית הכנסת' הסודי שהכין. ואז נדהמו: עשבים וענפים ירוקים קישטו את החלל. המראה נראה תלוש כל כך על רקע הגטו האיום. אברהם הירש התייצב במהרה ליד עמוד התפילה שהכין, ובעיניים בורקות דחק בנכנסים להתעשת ולנער את התוגה והדאגה. "יהודים, שמחו!", גער בהם בעליזות, "היום חג מתן תורה! דיי לדאגה!".

אט אט התחממה האווירה. כשהחלה תפילת החג השילו היהודים האומללים את העצב, ואפשרו למעט שמחה להזדחל לליבותיהם השבורים. אברהם הירש נראה היה כמי ששרוי בעולם אחר. הוא התפלל ברגש ובדבקות, כאילו הוא נמצא בעיירת הולדתו.

למחרת התכנס המניין שנית. הפעם גברה התרגשותו של אברהם הירש – הגיעה עת קריאת ה'אקדמות'. הוא זימר בקולו הערב, והמתפללים מחזיקים אחריו. לא היה מאושר ממנו.

שנתיים חלפו. סופה של המלחמה האיומה לא נראה באופק. אין יום שאין קללתו מרובה משל חברו. רבים אינם שורדים. אחרים נשלחים למחנות עבודה.

שמעון קופר היה אחד ממתפללי המניין הסודי של חג השבועות בגטו לודז'. עם הזמן נדד והוגלה למחנה כפייה. יום אחד, בשעת ההפסקה, עמד בתור כדי לזכות במנת המרק הזעומה, שלא היה בה כדי להשקיט מעט מרעבונו, ופתאום שמע קול: "יהודים! שכחתם? היום חג השבועות! זמן מתן תורתנו! בשעת המנוחה הבה נתפלל ונאמר 'אקדמות'".

היהודים בקושי הפנו את ראשם לעבר הקול הנלהב. מה

השנה שנת ת"ש. החורף הרפה מעט מתושבי גטו לודז' שבפולין, וקרני שמש ראשונות הסתננו אל הגיהנום, כדי להאיר את פניהם הכבויות של קרבנות השטן הנאצי.

קשה לומר שאפשר היה לחוש תחושת אביב בגטו. גטו הוא פלנטה אחרת, שאיננה מושפעת משינויי עונות. קיץ, חורף, חום וקור – הכול כאן מתגמד למילה אחת: הישרדות.

אך היו מי שהצליחו לחשוב גם על הישרדות רוחנית. על אף התנאים הבלתי אנושיים וסכנת החיים התמידית, ניסו לשמור ככל יכולתם על התורה והמצוות.

יום אחד הבחינו דרי הגטו בזיפים המעטרים את סנטרו ואת לחייו של אברהם הירש. "האם נסתתרה בינתך?", שאלו אותו בחרדה עמוקה. "הלוא יודע אתה מה גורלו של מי שמגדל זקן ופאות בגטו!".

ידידיו של אברהם הירש דיברו על לבו: "עת פיקוח נפש היא זו. גידול הזקן אינו בכלל המצוות שעליהן 'ייהרג ואל יעבור'. עשה טובה לעצמך". אך השכנועים נפלו על אוזניים אטומות.

"הבינו", אמר לבסוף אברהם הירש, "בחג השבועות יחול יום השנה לפטירת אבי. ביום הזה עליי לגשת ל'עמוד' ולהיות שליח הציבור. יהיה עליי לקרוא את פיוט 'אקדמות' לפני הציבור. אינני יכול לדמיין את עצמי", השתלהב קולו, "משמש בעל תפילה בחג מתן תורתנו בלי זקן ופאות!".

בינתיים קרב ובא חג השבועות. השמש שקעה, שערי הגטו ננעלו, והוכרז עוצר בסמטאותיו. אין יוצא ואין בא.

אך בעבור אברהם הירש וקומץ מקורביו – אין זה לילה רגיל. הוא עצמו, פניו נוהרות באור שאיש אינו יודע מניין

וכך, בלב מחנה העבודה, נראתה תמונה סוראליסטית: בין הדחפורים הגדולים, קרונות המשא המלאים עפר, שהעמיסו עובדי הכפייה בכותנות הפסים, התכנסה קבוצת אסירים קטנה. הם היו צעירים במיטב שנותיהם, אך כולם נראו קשישים וחלושים, לבושי סחבות ומזי רעב. ובלב התופת עומד לו אברהם הירש ושר מעמקי נשמתו את ה'אקדמות'.

היו בין האסירים מי שלא הכירו את ה'אקדמות', וייתכן שמימיהם אף לא ביקרו בבית הכנסת. הם לא הבינו מילה מן הפיוט, אך נשמתם נשבתה בקדושת התפילה. כך עמדו להם בדממה, מוקסמים ומאזינים למילים המהללות את נותן התורה. באותם רגעים שכחו היכן הם נמצאים ואילו איומים מרחפים מעל ראשם. באותם רגעים התעלו לעולם עילאי שכולו נשמה ורוח.

(על פי סיפורו של שמעון קופר ב'אני מאמין')

שבועות, אילו אקדמות! בקושי נשמה באפם, מעונים וסובלים מקוצר רוח ומעבודה קשה. אך הקול הזה נשמע מוכר לאוזניו של שמעון קופר. הוא הסב את ראשו לעבר הדובר וצמרמורת עברה בגופו: זה אברהם הירש!

בקושי הצליח לזהותו. כפוף גו, פניו מצומקות וקירחות מזקן ומפאות, ובמקומם צלקות – מן הסתם סימני מקלו של סטלמן, הקלגס האכזר. אבל קופר היה משוכנע בלי צל של ספק – זה אברהם הירש, או לפחות בן דמותו או צילו. האיש השתנה כל כך בשנתיים שחלפו...

אך בהגיע העת, כשאברהם הירש הוציא מכיסו סידור קרוע והחל להתפלל, וקולו החם מילא את האוויר – זה היה שוב אברהם הירש מגטו לודז'. הנעימה והרגש לא קהו; הגו השחוח הזדקף, והקול שב והסתלסל לו בדבקות. וכאשר החל לפזם את ה'אקדמות', נמחק כל זכר של מכאוב מפניו.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת במדבר

מפקד למניינם של בני ישראל

בא' באייר, בשנה השנייה לצאתם מארץ מצרים, מצוה הקב"ה את משה למנות את בני ישראל (גברים הכשירים לשרת בצבא מגיל עשרים שנה ומעלה). חודש ימים לאחר הקמת המשכן (בא' בניסן) והשכנת השכינה בו, מונה אותם הקב"ה כאות לחביבותם.

התורה מזכירה את כל שניים עשר ראשי השבטים, ומסכמת את מנין הגברים בכל שבט ושבט:

ראובן: 46,500 ; **שמעון:** 59,300 ; **יהודה:** 74,600 ;
יששכר: 54,400 ; **זבולון:** 57,400 ; **אפרים (יוסף):** 40,500 ;
מנשה (יוסף): 32,200 ; **בנימין:** 35,400 ; **דן:** 62,700 ; **אשר:** 41,500 ;
גד: 45,650 ; **נפתלי:** 53,400 ; **סך הכול נמנו:** 603,550 נפש.

שבט לוי ועבודתו בקודש

שבט לוי, שנבחר לשרת ולשמש במשכן אינו נכלל במנין העם. בני שבט זה (הממונים על פירוק המשכן וכליו, נשיאתו במסעות בני ישראל במדבר והקמתו מחדש בכל חניה) ממוקמים תמיד בסמוך למשכן לשומרו מכניסתם של זרים.

סדר חנייתם ומסעם של בני ישראל

ה' מצוה את משה ואהרן על סדר חנייתם ומסעם של שניים עשר השבטים סביב המשכן. השבטים מחולקים לארבע קבוצות בארבעת צידי המשכן, כל שבט על דגלו: ממזרח למשכן מחנה שבט יהודה, ועימו נלווים השבטים יששכר וזבולון.

בדרומו של המשכן מחנה שבט ראובן, ועימו השבטים

שמעון וגד.

מערבית למשכן מחנה שבט אפרים, ועימו השבטים

מנשה ובנימין.

ומצפון למשכן מחנה שבט דן, ועימו השבטים אשר

ונפתלי.

לשבט לוי, כאמור, מחנה מיוחד ועצמאי במרכזם של כל

המחנות בסמוך לאוהל מועד (הוא המשכן).

וכך יוצאים בני ישראל לכל מסעותיהם במדבר: כאשר

מתעלה הענן מעל המשכן, אות הוא ליציאת העם למסע.

לאחר פירוק המשכן ועריכת כל ההכנות ליציאה לדרך,

יוצאים בני שבט יהודה בראשונה ואיתם שני השבטים

הנלווים אליהם. בעקבותיהם יוצאים בזה אחר זה שאר

שבטי ישראל על פי סדר חנייתם.

אהרן ובניו הכהנים

עם סיום מפקד בני ישראל, מספרת התורה אודות

משפחת הכהונה. בראש המשפחה אהרן הכהן הגדול, אחי

משה רבנו. עמו נמשכו לכהונה גם בניו: נדב ואביהו (אשר

מתו חשוכי ילדים בהקריבם אש זרה) ואלעזר ואיתמר.

מאוחר יותר נמשך לכהן גם פנחס בן אלעזר (שנולד

לאחר משיחת הכהנים ולא נמשח יחד עמם) בזכות

מסירות נפשו לה', כמסופר להלן בפרשת פנחס.

קדושת הלויים והכהנים ועבודתם בקודש

לשבט לוי המקודש לה' נועד תפקיד מיוחד בעם ישראל.

הלויים (שאינם כהנים) מופקדים על שמירת המשכן,

ומזהירים על כיסויים הנאות של כלי הקודש. **משפחת מררי**, מניינם 6,200 זכרים. מקום חנייתם

צפונית למשכן ותפקידם לשאת את קרשי המשכן, בריחיו, עמודיו ואדניו, עמודי החצר, היתדות ושאר כלי עבודתו. בני שבט לוי המשמשים בקודש בתפקידים האמורים הינם מגיל שלושים עד גיל חמישים.

למרות השתייכותם המשפחתית מובדלים משה ואהרן ומשפחותיהם מאחיהם הלויים וחונים בנפרד במזרחו של המשכן.

פדיון הבכורות מעבודת הקודש

משה מונה את בכורי ישראל מגיל חודש ומעלה ומניינם עולה ל-22,273. 22,000 בני שבט לוי נכנסים תחת בכורי ישראל לעבודת הקודש [אף שמספרם של בני לוי מגיע לפי חישוב פשוט ל-22,300 נפש, בכל זאת מסכמת התורה ואומרת כי מניינם הוא 22,000 נפש...?! ההסבר לכך: סיכום מפקד בני לוי נועד לחישוב פדיון בכורות ישראל מעבודת הקודש והחלפתם בלויים הנוטלים את תפקידם (כפי שהתורה מבהירה מיד בהמשך), ומכיון ש-300 מהלויים הינם בעצמם בכורים (שבלאו הכי מוטלת עליהם העבודה), הרי שלא הוצרכה התורה לכללם בסיכום], ובנוגע ל-273 הבכורים העודפים, מצוה ה' לפדותם על ידי מתן חמשה שקלי כסף בעבור כל בכור. בהגרלה שמקיים משה בין כל בכורי ישראל עולים 273 הבכורים העודפים, ודמי פדיונם ניתנים לאהרן ובניו הכהנים.

והכהנים מבני השבט משרתים בעבודת המשכן (הקרבת הקורבנות וכו').

מתחילה בכורי ישראל (ש'ניקנו' לה' שעה שהופרשו לחיים מבכורי מצרים שמתו ב'מכת בכורות') הם שהוקדשו לעבודת המשכן ושמירתו, אולם בשל השתתפותם בחטא העגל איבדו הם את קדושתם, ובני לוי, שלא השתתפו כלל בחטא זה הוקדשו תחתם לעבודת הקודש.

מפקד שבט לוי, סדר חנייתם ותפקידיהם

עתה נמנים בנפרד בני לוי, שכאמור לא התפקדו במפקד הכללי של בני ישראל, ומפאת קדושתם מצוה ה' את משה למנות את כל הזכרים שבשבט מבין חודש ומעלה. התורה מוסיפה ומתארת את אופן וסדר חנייתם ומסעם של שלושת ראשי בתי האב שבשבט זה – גרשון, קהת ומררי – וכן את חלוקת תפקידיהם בקודש:

משפחת גרשון, מניינם 7,500 זכרים. מקום חנייתם ממערב למשכן ותפקידם לשאת (בעת המסעות) את יריעות המשכן, שעריו וקלעי החצר ואביזריהם.

משפחת קהת, מניינם 8,600 זכרים. מקום חנייתם מדרום למשכן והם מופקדים על נשיאת כלי המשכן הפנימיים: השולחן, המנורה, המזבחות וכלי הקודש. אמנם כיון שכלים מקודשים אלה נמצאים בתוך המשכן (מקום שהכניסה אליו מותרת רק לכהנים), על כן רק לאחר כיסוי הכלים על ידי הכהנים (ופירוק המשכן) רשאים בני קהת הלוויים לשאתם. בהקשר זה מטיל הקב"ה על הכהנים את האחריות לשלומם וגורלם של בני קהת

הקדושה תמיד בהישג יד

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

עבודת ה' תמידית

חניית בני ישראל

עם זה, המרחק מהמשכן אינו צריך להיות גדול מאלפיים אמה, כדי שבני ישראל יוכלו לבוא אל המשכן גם בשבת. מזה אפשר ללמוד הוראה בעבודת ה', שהיא נצחית בכל מקום ובכל זמן:

תובעים מכל יהודי שיקיים לא רק את כל המצוות שמדאורייתא ומדרבנן, אלא שגם חייו הגשמיים יהיו חלק מעבודת ה', כמו שנאמר "כל מעשיך יהיו לשם שמים", ועד למדרגת "בכל דרכיך דעהו" – שכל פעולה של יהודי מביאה אותו לידיעת ה'.

הכוח להיות קרוב

יכול יהודי לטעון שתביעה זו קשה עליהם. הם יכולים להיות קשורים עם הקב"ה בשבת וביום טוב, וכן בזמני התפילה ולימוד התורה שבכל יום ויום (שהם בדוגמת שבת ויום טוב), שאז הם מנותקים מהחיים הגשמיים; אבל איך אפשר להיות קשורים עם הקב"ה כאשר עוסקים בדברים ארציים וגשמיים?

רומזת התורה, שהמרחק בין אוהל מועד (המסמל את הקדושה) ובין בני ישראל אינו עולה לעולם על 'תחום שבת'. גם בימות החול המרחק מן הקדושה הוא בהישג ידו של כל אחד ואחד מישראל, וגם בהימצאו בריחוק מה מן הקודש, דבר המסמל את העיסוק בדברים גשמיים, עדיין הקדושה קרובה אליו ובידו להגיע אליה בכל עת. מכאן הכח לכל יהודי להיות קרוב אל ה' בכל זמן, גם כשהוא עוסק בעניניו הגשמיים.

בפרשתנו התורה מספרת על חניית בני ישראל במדבר: "איש על דגלו, באותות לבית אבותם, יחנו בני ישראל, מנגד, סביב לאוהל מועד יחנו". המילה "מנגד" משמעותה הכללית היא מול, לפני, לנוכח. כך היה אפשר לפרש שבני ישראל חנו לפני אוהל מועד.

אולם רש"י מפרש את המילה "מנגד": "מרחוק מיל, כמו שנאמר ביהושע 'אך רחוק יהיה ביניכם וביניו כאלפיים אמה', שיוכלו לבוא בשבת". כלומר, המילה "מנגד" באה ללמד, שבני ישראל צריכים לחנות במרחק מהמשכן, אך לא יותר מאלפיים אמה, תחום שבת, כדי שיוכלו לבוא אל המשכן בשבת.

מרחק ביטחון

ההכרח לפרש כך נובע מהעובדה שבני ישראל לא היו יכולים לחנות מול המשכן וסמוך לו, שכן כמה פסוקים קודם לכן נאמר "והלוויים יחנו סביב למשכן העדות", וממילא היו מפרידים בין בני ישראל ובין המשכן. לכן בהכרח לפרש את המילה "מנגד" במשמעות של מרחק – שבני ישראל חונים בריחוק מקום מהמשכן.

הסיבה לזה פשוטה, כפי שכתוב בהמשך הפסוק הנ"ל: "ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל", וכפי שמפרש רש"י שם: "ואם לאו, שייכנסו זרים בעבודתם זו – יהיה קצף". לכן ציווה הקב"ה שבני ישראל יחנו במרחק בטוח מהמשכן, כדי שלא ייכשלו בכניסת זרים למקום הקודש.

(מתוך הספר "שלחן שבת")

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך י"ג

חסידות על הפרשה במדבר

שמיטה ויובל), שלא שבט לוי בלבד, אלא כל מי שנדבה רוחו אותו לעמוד לפני ה' ולשרתו, "הרי זה נתקדש קודש קודשים".

(ליקוטי-שיחות כרך יג עמ' 15)

המתגבר על הכיסויים מתחדש ומתעלה

והורידו את פרוכת המסך וכיסו בה את ארון העדות. ונתנו עליו כיסוי עור תחש ופרשו בגד כליל תכלת מלמעלה (ד,ה-ו)

שלושת כיסויי הארון רומזים לשלושה דברים המסתירים את אור הנשמה: הגוף, הנפש הבהמית, ואומות העולם: פרוכת המסך, שהיא חלק בקודש הקודשים, רומזת לגוף, שכן גם הגוף היהודי קדוש הוא. בגד כליל תכלת, שהיה מתאים למידת הארון, רומז לנפש הבהמית וליצר הרע, שהם "מקבילים" ו"מתאימים" לנפש האלוקית ויצר הטוב. כיסוי עור תחש, שלא היה חופף למידת הארון (ואפשר לכסות בו גם כלים אחרים), רומז לאומות העולם, שאין להן "התאמה" (ישירה) עם ישראל.

הווי אומר: כשם שכיסוי הארון הכין ואישר את העברתו למקום חדש, כן על ידי התגברות על כיסוייה של הנפש האלוקית היא מתעלה והולכת מחיל אל חיל.

(ליקוטי-שיחות, כרך ח, עמ' 17)

לימוד התורה גורם חידוש קיומו של הלומד

ואלה תולדות אהרן ומשה (ג,א)
שכל המלמד את בן חברו תורה כאילו ילדו (רש"י)

מה בין לימוד התורה להולדה?

העונש על ביטול תורה הוא "הכרת תכרת" (סנהדרין צט). ומכיון שקיומו של כל נברא מתחדש בכל רגע, נמצא שהמלמד את בן חברו תורה (ובכך למעשה מגן עליו מ'כרת') גורם לחידוש קיומו. לכן נחשב הדבר "כאילו ילדו", שכן הרב מקשר את התלמיד למקור חיותו וגורם למעין "הולדה" - חידוש קיומו באותו רגע.

(ליקוטי-שיחות, כרך כג, עמ' 16)

כל יהודי ראוי להתקדש כלוויים את משמרת בני-ישראל (ג,ח)

שכולן היו זקוקין לצורכי המקדש, אלא שהלוויים באים תחתיהם בשליחותם (רש"י)

ידוע הכלל (קידושין כג) שדבר שאדם אינו יכול לעשותו בעצמו, אין בכחו גם למנות שליח שיעשה את הדבר במקומו. מובן אפוא, שכל יהודי ראוי לעבוד את עבודת הלוויים, שהרי הלוויים עשו עבודה זו בתור שלוחי הציבור.

מכאן רמז וסמך לדברי הרמב"ם הידועים (סוף הלכות

למעלה ממיליון צפיות ביוטיוב!
 בקרו אותנו באתר ובפייסבוק
 שיעורים מצולמים וניגונים
www.tanyaor.com

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

שבת שלום וחג שבועות שמח!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

עיר (שעון ק"צ)	כניסת השבת	צאת השבת	כניסת החג	צאת החג
י-ם	19:01	20:18	19:03	20:21
ת"א	19:16	20:21	19:19	20:24
חיפה	19:09	20:22	19:12	20:25
ב"ש	19:17	20:20	19:20	20:22

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון